

REPETYTORIA BECKA

Postępowanie administracyjne

pytania

kazusy

tablice

testy

| C.H.BECK

REPETYTORIA BECKA

Postępowanie administracyjne

Polecamy w tej serii:

POSTĘPOWANIE CYWILNE

POSTĘPOWANIE KARNE

PRAWO CYWILNE – CZĘŚĆ OGÓLNA, wyd. 5

PRAWO KARNE

PRAWO KONSTYTUCYJNE

PRAWO PRACY

PRAWO RZECZOWE, wyd. 5

SPADKI I PRAWO RODZINNE

ZOBOWIĄZANIA

Beck Akademia
konferencje • szkolenia • e-learning

Legalis
System Informacji Prawnej

Postępowanie administracyjne

---

pytania • kazusy • tablice • testy

dr Joanna Ablewicz
Piotr Gołaszewski
dr Michał Rojewski

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016

Stan prawny: 1 października 2016 r.

Wydawca: *Aneta Flisek*

Poszczególne części opracowali:

Pytania egzaminacyjne: dr Joanna Ablewicz
Kazusy: dr Michał Rojewski
Tablice: Piotr Gołaszewski
Testy: www.testy-prawnicze.pl

© Wydawnictwo C.H.Beck 2016

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Marta Świerk
Druk i oprawa: P.W.P. Interdruk, Warszawa

ISBN 978-83-255-8811-3

ISBN e-book 978-83-255-8812-0

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
---------------	----

Część A. Pytania egzaminacyjne

Rozdział I. Postępowanie administracyjne	I
Pytania 1–40	
Rozdział II. Postępowanie przed sądami administracyjnymi	29
Pytania 41–84	
Rozdział III. Postępowanie podatkowe	64
Pytania 85–103	
Rozdział IV. Postępowanie egzekucyjne w administracji	78
Pytania 104–115	

Część B. Kazusy

Rozdział I. Postępowanie administracyjne ogólne	87
Kazus 1. Zakres obowiązywania KPA	87
Kazus 2. Wyłączenie stosowania KPA	88
Kazus 3. Zasada przekonywania	89
Kazus 4. Zasada szybkości postępowania	91
Kazus 5. Zasada wysłuchania stron	92
Kazus 6. Właściwość organu	93
Kazus 7. Właściwość miejscowa organu	94
Kazus 8. Wyłączenie pracownika oraz organu	96
Kazus 9. Wyłączenie członka organu kolegialnego	97
Kazus 10. Strona postępowania	98
Kazus 11. Organizacja społeczna	99
Kazus 12. Udział organizacji społecznej w postępowaniu	100
Kazus 13. Pełnomocnictwo	101
Kazus 14. Załatwianie spraw	102
Kazus 15. Terminy na rozpoznanie wniosku	104
Kazus 16. Doręczenia	105
Kazus 17. Doręczenie zastępcze	108

Kazus 18. Terminy przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego	110
Kazus 19. Przywrócenie terminu	111
Kazus 20. Wszczęcie postępowania	112
Kazus 21. Podania wnoszone drogą elektroniczną	113
Kazus 22. Sposób wnoszenia podania	115
Kazus 23. Przekazanie wniosku zgodnie z właściwością	116
Kazus 24. Pozostawienie wniosku bez rozpoznania	117
Kazus 25. Metryka sprawy	118
Kazus 26. Protokoły i adnotacje	119
Kazus 27. Wymagania formalne protokołu	120
Kazus 28. Udostępnianie akt	121
Kazus 29. Przeprowadzanie dowodów w sprawie	122
Kazus 30. Przesłuchanie świadka	124
Kazus 31. Udział biegłego	125
Kazus 32. Rozprawa administracyjna	126
Kazus 33. Nieusprawiedliwione stawiennictwo	127
Kazus 34. Zawieszenie postępowania	128
Kazus 35. Elementy decyzji administracyjnej	130
Kazus 36. Prostowanie pomyłek	131
Kazus 37. Postanowienia	132
Kazus 38. Odwołania	133
Kazus 39. Wznowienie postępowania	134
Kazus 40. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy	136
Kazus 41. Upoważnienie pracowników przez organ administracji	137
Kazus 42. Udział prokuratora	138
Kazus 43. Wydawanie zaświadczeń	139
Kazus 44. Skargi	140
Kazus 45. Wnioski	142
Rozdział II. Postępowanie przed sądami administracyjnymi	143
Kazus 46. Warunki złożenia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	143
Kazus 47. Zasada dwuinstancyjności	144
Kazus 48. Przesłanki formalne do powołania na sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego	146
Kazus 49. Skład sądu	147
Kazus 50. Wyłączenie sędziego od udziału w postępowaniu	149
Kazus 51. Procedura wyłączenia sędziego	150
Kazus 52. Postępowanie dyscyplinarne	151
Kazus 53. Pełnomocnictwo w postępowaniu przed sądami administracyjnymi	152
Kazus 54. Postępowanie mediacyjne	154
Kazus 55. Skarga kasacyjna	156
Kazus 56. Przymus adwokacko-radcowski przy skardze kasacyjnej	157
Kazus 57. Koszty sądowe	159
Kazus 58. Opłaty w postępowaniu przed sądami administracyjnymi	159
Kazus 59. Wyznaczenie adwokata	160
Kazus 60. Referendarz sądowy	161

Rozdział III. Postępowanie egzekucyjne w administracji	163
Kazus 61. Wyłączenie przedmiotów z egzekucji	163
Kazus 62. Zajęcie środków finansowych	165
Kazus 63. Zgoda wierzyciela na zwolnienie przedmiotu z egzekucji	166
Kazus 64. Możliwość wszczęcia egzekucji	166
Kazus 65. Zasady postępowania egzekucyjnego i karnoskarbowego	167
Kazus 66. Wyłączenie pracownika	168
Kazus 67. Elementy formalne tytułu wykonawczego	170
Kazus 68. Egzekucja prowadzona z majątku małżonków	171
Kazus 69. Obowiązki następcy prawnego dłużnika	172
Kazus 70. Asysta przy czynnościach egzekucyjnych	172
Kazus 71. Obowiązek zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego	173
Kazus 72. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego	174
Kazus 73. Warunki umorzenia postępowania	175
Kazus 74. Zbieg egzekucji	176
Kazus 75. Czas dokonywania egzekucji	177
Kazus 76. Skarga na czynności egzekucyjne	178

Część C. Tablice

Rozdział I. System procedury administracyjnej	179
Tablica 1. System procedury administracyjnej (cechy i podział ze względu na kryterium podmiotowe)	179
Tablica 2. Podział postępowania przed organami administrującymi ze względu na kryterium funkcjonalne	180
Tablica 3. Podział postępowania rozstrzygającego (orzekającego) przed organami administrującymi ze względu na kryterium przedmiotowe	181
Tablica 4. Podział postępowania pomocniczego przed organami administrującymi ze względu na kryterium przedmiotowe	182
Tablica 5. Podział postępowania egzekucyjnego (wykonawczego) przed organami administrującymi ze względu na kryterium przedmiotowe	183
Tablica 6. Postępowanie przed sądami powszechnymi w systemie procedury administracyjnej (kryterium funkcjonalne i przedmiotowe)	184
Tablica 7. Podział postępowania sądownoadministracyjnego ze względu na kryterium funkcjonalne oraz kryterium przedmiotowe	186
Rozdział II. Ogólne postępowanie administracyjne	187
Tablica 8. Funkcje prawa o ogólnym postępowaniu administracyjnym	187
Tablica 9. Zakres obowiązywania ogólnego postępowania administracyjnego	188
Tablica 10. Stadialna budowa ogólnego postępowania administracyjnego	189
Tablica 11. Zasady ogólnego postępowania administracyjnego	190
Tablica 12. Podmioty i uczestnicy ogólnego postępowania administracyjnego	191
Tablica 13. Kompetencja procesowa organu administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym	192
Tablica 14. Właściwość organów administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym	193
Tablica 15. Spory o właściwość w ogólnym postępowaniu administracyjnym	194

Tablica 16. Wyłączenie w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	195
Tablica 17. Strona ogólnego postępowania administracyjnego _____	196
Tablica 18. Organizacja społeczna w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	197
Tablica 19. Udział prokuratora (Rzecznika Praw Obywatelskich) w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	198
Tablica 20. Czynności procesowe w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	199
Tablica 21. Doręczenia w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	200
Tablica 22. Wezwania oraz pomoc prawna w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	201
Tablica 23. Metryki, protokoły i adnotacje w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	202
Tablica 24. Jawność ogólnego postępowania administracyjnego (udostępnianie akt sprawy) _____	204
Tablica 25. Terminy w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	205
Tablica 26. Przywrócenie terminu w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	206
Tablica 27. Środki przeciwdziałania nieterminowości załatwiania spraw oraz przewlekłości proceduralnej w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	207
Tablica 28. Wnoszenie podań w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	208
Tablica 29. Wszczęcie ogólnego postępowania administracyjnego _____	209
Tablica 30. Formy postępowania wyjaśniającego w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	210
Tablica 31. Klasyfikacja środków dowodowych w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	211
Tablica 32. Zasady i przebieg postępowania dowodowego w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	212
Tablica 33. Uprawdopodobnienie w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	213
Tablica 34. Domniemania w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	214
Tablica 35. Zawieszenie ogólnego postępowania administracyjnego _____	215
Tablica 36. Umorzenie ogólnego postępowania administracyjnego _____	216
Tablica 37. Współdziałanie organów administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	217
Tablica 38. Formy załatwienia sprawy w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	218
Tablica 39. Rodzaje decyzji wydawanych w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	219
Tablica 40. Ostateczność i prawomocność decyzji wydawanych w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	220
Tablica 41. Rektyfikacja decyzji i postanowień w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	221
Tablica 42. Rodzaje postanowień wydawanych w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	222
Tablica 43. Decyzje i postanowienia w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	223
Tablica 44. Ugoda w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	224
Tablica 45. Wadliwość aktu administracyjnego (decyzji lub postanowienia) wydanego w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	225
Tablica 46. Środki weryfikacji decyzji lub postanowienia w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	226
Tablica 47. Klasyfikacja środków zaskarżenia w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	227
Tablica 48. Postępowanie odwoławcze w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	228

Tablica 49. Rozstrzygnięcie organu odwoławczego w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	229
Tablica 50. Odwołania i zażalenia w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	230
Tablica 51. Wznowienie ogólnego postępowania administracyjnego _____	231
Tablica 52. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	232
Tablica 53. Stwierdzenie nieważności decyzji (postanowienia) w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	233
Tablica 54. Środki kontroli wykonania decyzji przez stronę przysługujące organowi administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	234
Tablica 55. Opłaty i koszty w ogólnym postępowaniu administracyjnym _____	235
Rozdział III. Postępowanie podatkowe _____	236
Tablica 56. Różnice pomiędzy postępowaniem podatkowym a ogólnym postępowaniem administracyjnym _____	236
Rozdział IV. Postępowanie sądownoadministracyjne _____	251
Tablica 57. Modele sądowej kontroli działalności administracji publicznej _____	251
Tablica 58. Ustrój i organizacja sądów administracyjnych _____	252
Tablica 59. Zakres kognicji sądów administracyjnych _____	254
Tablica 60. Podmioty i uczestnicy postępowania sądownoadministracyjnego _____	256
Tablica 61. Właściwość sądów administracyjnych _____	257
Tablica 62. Skład sądu administracyjnego _____	258
Tablica 63. Wyłączenie sędziego w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	259
Tablica 64. Zdolność sądowa w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	260
Tablica 65. Zdolność procesowa w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	261
Tablica 66. Zdolność postulacyjna w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	262
Tablica 67. Reprezentacja stron i uczestników w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	263
Tablica 68. Pełnomocnicy procesowi w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	264
Tablica 69. Czynności procesowe w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	265
Tablica 70. Pisma w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	266
Tablica 71. Posiedzenia sądowe w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	267
Tablica 72. Przywrócenie terminu w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	268
Tablica 73. Orzeczenia w postępowaniu sądownoadministracyjnym _____	269
Tablica 74. Zasady orzekania przez sądy administracyjne _____	270
Tablica 75. Wszczęcie postępowania sądownoadministracyjnego _____	271
Tablica 76. Przestanki dopuszczalności skargi do sądu administracyjnego _____	272
Tablica 77. Wniesienie skargi do sądu administracyjnego _____	273
Tablica 78. Wstrzymanie wykonania aktu lub czynności zaskarżonej do sądu administracyjnego (ochrona tymczasowa w postępowaniu sądownoadministracyjnym) _____	274
Tablica 79. Postępowanie mediacyjne przed WSA _____	275
Tablica 80. Postępowanie uproszczone przed WSA _____	276
Tablica 81. Zawieszenie postępowania sądownoadministracyjnego _____	277
Tablica 82. Umorzenie postępowania sądownoadministracyjnego _____	278
Tablica 83. Rodzaje wyroków WSA _____	279

Tablica 84.	Środki zaskarżenia w postępowaniu sądownoadministracyjnym	280
Tablica 85.	Skarga kasacyjna w postępowaniu sądownoadministracyjnym	281
Tablica 86.	Przyczyny nieważności postępowania sądownoadministracyjnego	282
Tablica 87.	Rozstrzygnięcia merytoryczne NSA w postępowaniu kasacyjnym	283
Tablica 88.	Zażalenia w postępowaniu sądownoadministracyjnym	284
Tablica 89.	Wznowienie postępowania sądownoadministracyjnego	285
Tablica 90.	Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego	286
Tablica 91.	Prawomocność, skuteczność i wykonalność orzeczeń wydawanych w postępowaniu sądownoadministracyjnym	287
Tablica 92.	Uchwały NSA	288
Tablica 93.	Koszty postępowania sądownoadministracyjnego	289
Tablica 94.	Zwolnienie od kosztów sądowych oraz prawo pomocy w postępowaniu sądownoadministracyjnym	290
Rozdział V.	Postępowanie egzekucyjne w administracji	291
Tablica 95.	Zakres przedmiotowy postępowania egzekucyjnego w administracji	291
Tablica 96.	Podstawy egzekucji administracyjnej	292
Tablica 97.	Podmioty i uczestnicy postępowania egzekucyjnego w administracji	293
Tablica 98.	Właściwość organów egzekucyjnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	294
Tablica 99.	Środki egzekucyjne w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	295
Tablica 100.	Rodzaje środków egzekucyjnych obowiązków o charakterze pieniężnym w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	296
Tablica 101.	Rodzaje środków egzekucyjnych obowiązków o charakterze niepieniężnym w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	297
Tablica 102.	Zasady postępowania egzekucyjnego w administracji	298
Tablica 103.	Czynności postępowania egzekucyjnego w administracji	299
Tablica 104.	Środki zaskarżenia i środki nadzoru w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	300
Tablica 105.	Środki zaskarżenia służące na drodze administracyjnej w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	301
Tablica 106.	Przebieg postępowania egzekucyjnego w administracji	302
Tablica 107.	Ograniczenia w prowadzeniu postępowania egzekucyjnego w administracji	304
Rozdział VI.	Administracyjne postępowania uproszczone	305
Tablica 108.	Postępowanie uproszczone w sprawach wydawania zaświadczeń	305
Tablica 109.	Postępowanie uproszczone w sprawach skarg (postępowanie skargowe)	306
Tablica 110.	Postępowanie uproszczone w sprawach wniosków (postępowanie wnioskowe)	307

Część D. Testy

Test 1	309	Odpowiedzi do testu 1	416
Test 2	367	Odpowiedzi do testu 2	422
Test 3	400	Odpowiedzi do testu 3	425

Wykaz skrótów

---

1. Akty normatywne

EgzAdmU	ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.)
GospNierU	ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm.)
KC	Kodeks cywilny
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
KPA	Kodeks postępowania administracyjnego
KPC	Kodeks postępowania cywilnego
KRO	Kodeks rodzinny i opiekuńczy
OrdPU	ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.)
PrGeod	ustawa z 17.5.1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1629)
PrPostSAdm	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 718)
PrUSAdm	ustawa z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1066)
PrWod	ustawa z 18.7.2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.)

2. Czasopisma i publikatory

AUW	Acta Universitatis Wratislaviensis
Dz.U.	Dziennik Ustaw
M.P.	Monitor Polski

3. Inne skróty

art.	artykuł
nast.	następny (-a, -e)
niepubl.	niepublikowane (-a, -y)
np.	na przykład
Nr	numer
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny

orz. _____	orzeczenie
pkt _____	punkt
por. _____	porównaj
red. _____	redakcja
rozdz. _____	rozdział
s. _____	strona
SKO _____	Samorządowe Kolegium Odwoławcze
SN _____	Sąd Najwyższy
t. _____	tom
tabl. _____	tablica (-e)
tekst jedn. _____	tekst jednolity
tj. _____	to jest
TK _____	Trybunał Konstytucyjny
tzw. _____	tak zwany (-a, -e)
UOKiK _____	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ust. _____	ustęp
w zw. _____	w związku
WSA _____	Wojewódzki Sąd Administracyjny
wyd. _____	wydanie
z. _____	zeszyt
zd. _____	zdanie
ze zm. _____	ze zmianami
zob. _____	zobacz

Część A. Pytania egzaminacyjne

Rozdział I. Postępowanie administracyjne

Pytanie I. Jaki jest zakres obowiązywania KPA?

Kodeks postępowania administracyjnego normuje postępowanie:

- 1) przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych;
- 2) przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1;
- 3) w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2;
- 4) w sprawach wydawania zaświadczeń;
- 5) w sprawie skarg i wniosków (Dział VIII) przed organami państwowymi, organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przed organami organizacji społecznych.

Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się do:

- 1) postępowania w sprawach karnych skarbowych;
- 2) spraw uregulowanych w OrdPodU, z wyjątkiem przepisów działów IV, V i VIII;
- 3) spraw należących do właściwości polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej;
- 4) postępowania w sprawach wynikających z:
  - a) nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami państwowymi i innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi,
  - b) podległości służbowej pracowników organów i jednostek organizacyjnych wymienionych w pkt a, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Pytanie 2. Zdefiniuj organ administracji publicznej, organ jednostki samorządu terytorialnego, ministra.

Organ administracji publicznej – rozumie się przez to ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolonej).

Organy jednostek samorządu terytorialnego – rozumie się przez to organy gminy, powiatu, województwa, związków gmin, związków powiatów, wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę, marszałka województwa oraz kierowników służb, inspekcji i straży działających w imieniu wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty lub marszałka województwa, a ponadto samorządowe kolegia odwoławcze.

Minister – rozumie się przez to Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcję ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonym działem administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4.

Pytanie 3. Wymień zasady ogólne postępowania administracyjnego.**Najważniejsze zasady to:**

- 1) zasada praworządności – organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa;
- 2) zasada prawdy obiektywnej – w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli;
- 3) zasada pogłębiania zaufania – organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej;
- 4) zasada udzielania informacji – organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek;

- 5) zasada wysłuchania stron – organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań;
- 6) zasada wyjaśniania zasadności przesłanek – organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu;
- 7) zasada szybkości i prostoty postępowania – organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie;
- 8) zasada ugodowego załatwiania spraw – sprawy, w których uczestniczą strony o spornych interesach, mogą być załatwiane w drodze ugody sporządzonej przed organem administracji publicznej (ugoda administracyjna). Organ administracji publicznej, przed którym toczy się postępowanie w sprawie, powinien w tych przypadkach podejmować czynności skłaniające strony do zawarcia ugody;
- 9) zasada pisemności – sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z 17.2.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2014 r. poz. 1114 ze zm.), doręczanego środkami komunikacji elektronicznej. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji;
- 10) zasada dwuinstancyjności – postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne;
- 11) zasada trwałości decyzji – decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

Pytanie 4. Wymień organy wyższego stopnia i organy naczelne.

Organami wyższego stopnia w rozumieniu KPA są:

- 1) w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego – samorządowe kolegia odwoławcze, chyba że ustawy szczególne stanowią inaczej;
- 2) w stosunku do wojewodów – właściwi w sprawie ministrowie;

- 3) w stosunku do organów administracji publicznej innych niż określone w pkt 1 i 2 – odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie, a w razie ich braku – organy państwowe sprawujące nadzór nad ich działalnością;
- 4) w stosunku do organów organizacji społecznych – odpowiednie organy wyższego stopnia tych organizacji, a w razie ich braku – organ państwowy sprawujący nadzór nad ich działalnością.

Organami naczelnymi w rozumieniu KPA są:

- 1) w stosunku do organów administracji rządowej, organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem samorządowych kolegiów odwoławczych, oraz organów państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych – Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie;
- 2) w stosunku do organów państwowych innych niż określone w pkt 1 – odpowiednie organy o ogólnokrajowym zasięgu działania;
- 3) w stosunku do organów organizacji społecznych – naczelne organy tych organizacji, a w razie braku takiego organu – Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie sprawujący zwierzchni nadzór nad ich działalnością.

Pytanie 5. Przedstaw właściwość organów w postępowaniu administracyjnym.

Organy administracji publicznej przestrzegają z urzędu swojej właściwości:

- 1) rzeczowej (ustala się według przepisów o zakresie działania organu administracji publicznej);
- 2) miejscowej. Właściwość miejscową organu administracji publicznej ustala się:
  - a) w sprawach dotyczących nieruchomości – według miejsca jej położenia, jeżeli nieruchomość położona jest na obszarze właściwości dwóch lub więcej organów, orzekanie należy do organu, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości,
  - b) w sprawach dotyczących prowadzenia zakładu pracy – według miejsca, w którym zakład pracy jest, był lub ma być prowadzony,
  - c) w innych sprawach – według miejsca zamieszkania (siedziby) w kraju, a w braku zamieszkania w kraju – według miejsca pobytu strony lub jednej ze stron, jeżeli żadna ze stron nie ma w kraju zamieszkania (siedziby) lub pobytu – według miejsca ostatniego ich zamieszkania (siedziby) lub pobytu w kraju.

Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej w sposób wskazany powyżej, sprawa należy do organu właściwego dla miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące wszczęcie postępowania, albo w razie braku ustalenia takiego miejsca – do organu właściwego dla obszaru dzielnicy Śródmieście w m.st. Warszawie.

Pytanie 6. Kto rozstrzyga spory o właściwość w postępowaniu administracyjnym?

Spory o właściwość rozstrzygają:

- 1) między organami jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem przypadków określonych w pkt 2–4 – wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu – sąd administracyjny;
- 2) między kierownikami służb, inspekcji i straży administracji zespolonej tego samego powiatu, działających w imieniu własnym lub w imieniu starosty – starosta;
- 3) między organami administracji zespolonej w jednym województwie niewymienionymi w pkt 2 – wojewoda;
- 4) między organami jednostek samorządu terytorialnego w różnych województwach w sprawach należących do zadań z zakresu administracji rządowej – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 5) między wojewodami oraz organami administracji zespolonej w różnych województwach – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 6) między wojewodą a organami administracji niezespolonej – minister właściwy do spraw administracji publicznej po porozumieniu z organem sprawującym nadzór nad organem pozostającym w sporze z wojewodą;
- 7) między organami administracji publicznej innymi niż wymienione w pkt 1–4, 5 i 6 – wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 8) między organami administracji publicznej, gdy jednym z nich jest minister – Prezes Rady Ministrów.

Spory kompetencyjne między organami jednostek samorządu terytorialnego a organami administracji rządowej rozstrzyga sąd administracyjny.

Z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd administracyjny może wystąpić:

- 1) strona;
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej, pozostające w sporze;
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny;
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.

Pytanie 7. Kiedy dochodzi do wyłączenia pracownika oraz organu w postępowaniu administracyjnym?

Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;

- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

Z kolei organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 KPA (art. 25 § 1 pkt 1 KPA);
- 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 KPA (art. 25 § 1 pkt 2 KPA).

W przypadku wyłączenia pracownika jego bezpośredni przełożony wyznacza innego pracownika do prowadzenia sprawy.

W przypadku wyłączenia organu sprawę załatwia:

- 1) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 1 KPA – organ wyższego stopnia nad organem załatwiającym sprawę;
- 2) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 2 KPA – organ wyższego stopnia nad organem, w którym osoba wymieniona w tym przepisie zajmuje stanowisko kierownicze.

Organ wyższego stopnia może do załatwienia sprawy wyznaczyć inny podległy sobie organ. W razie gdy osobą wymienioną w art. 25 § 1 pkt 2 KPA jest minister albo prezes samorządowego kolegium odwoławczego, organ właściwy do załatwienia sprawy wyznacza Prezes Rady Ministrów.

Pytanie 8. Przedstaw pojęcie strony w postępowaniu administracyjnym.

Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Stronami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne – również jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych stron ocenia się według przepisów prawa cywilnego, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Osoby

fizyczne nieposiadające zdolności do czynności prawnych działają przez swych ustawowych przedstawicieli. Strony niebędące osobami fizycznymi działają przez swych ustawowych lub statutowych przedstawicieli. W sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w razie zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni. W sprawach dotyczących spadków nieobjętych jako strony działają osoby sprawujące zarząd majątkiem masy spadkowej, a w ich braku – kurator wyznaczony przez sąd na wniosek organu administracji publicznej.

Organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem:

- 1) wszczęcia postępowania;
  - 2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu,
- jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

Organizacja społeczna może brać udział w postępowaniu w imieniu i na rzecz pracownika delegowanego na terytorium RP lub z terytorium RP albo pracodawcy delegującego pracownika na terytorium RP lub z terytorium RP – za zgodą strony w imieniu i na rzecz której występuje w postępowaniu. Organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie. Organizacja społeczna uczestniczy w postępowaniu na prawach strony. Organ administracji publicznej, wszczynając postępowanie w sprawie dotyczącej innej osoby, zawiadamia o tym organizację społeczną, jeżeli uzna, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny. Organizacja społeczna, która nie uczestniczy w postępowaniu na prawach strony, może za zgodą organu administracji publicznej przedstawić temu organowi swój pogląd w sprawie, wyrażony w uchwale lub oświadczeniu jej organu statutowego.

Pytanie 9. Kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu administracyjnym?

Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu.